

Učitel matematiky

Pavel Müller

Úpravy osnov matematiky na ZŠ od 1. 9. 1991

Učitel matematiky, Vol. (1992), No. 2, 35

Persistent URL: <http://dml.cz/dmlcz/152077>

Terms of use:

© Jednota českých matematiků a fyziků, 1992

Institute of Mathematics of the Czech Academy of Sciences provides access to digitized documents strictly for personal use. Each copy of any part of this document must contain these *Terms of use*.

This document has been digitized, optimized for electronic delivery and stamped with digital signature within the project *DML-CZ: The Czech Digital Mathematics Library* <http://dml.cz>

PŘIPOMÍNKA K PLATOVÉMU ŘÁDU PRO UČITELE ZÁKLADNÍCH A STŘEDNÍCH ŠKOL

V předcházejícím školním systému neměla věnována prakticky žádná pozornost otázce souvisejícím s přírodovědeckými kabinetem a jejich správou. Správce přírodovědného kabinetu vykonává přitom časově i odborně velmi náročnou činnost, která jen z malé části je povahy administrativní (např. inventarizace), z mnohem větší části je povahy odborné (např. údržba s opravy přístrojů, zhotovování nových pomůcek, příprava pomůcek pro vyučování, pomoc méně zkušeným učitelům při využívání pomůcek, apod.). Tato činnost je tak rozsáhlá, že v mnohých státech pečuje o přírodovědné sbírky samostatný (placený) laborant. V současné době učitel pověřený např. správou fyzikálního kabinetu vykonává současně vlastně dvě zaměstnání, zaměstnání učitele a zaměstnání laboranta. Časová náročnost obou těchto profesí však ztěžuje, že učitelé je nestíhají vykonávat, a proto přírodovědné sbírky jsou dnes na školách ve velmi špatném, mnohdy i devastovaném stavu. To vede ke ztrátám značných materiálních hodnot a k výraznému snížení úrovně přírodovědného vyučování.

Řešení uvedeného problému v našich podmínkách nelze vidět jen ve zavedení funkce laboranta, neboť pro toto zpravidla špatně placené zaměstnání často nelze získat kvalifikované síly a zaučení nekvalifikované síly trvá i více než dva roky. Nekvalifikované síly považují přitom funkci laboranta spíše za přechodné zaměstnání, takže pro učitele, který je zaškolen, je spíše přítěží.

JČMF proto doporučuje, aby na těch školách, na kterých nepracuje laborant, byl úvazek učitele (správce kabinetu) snížen podle velikosti kabinetu o jednu až dvě hodiny. Podobné řešení je obsaženo ve školních systémech viny států: v ČSRH má snížený úvazek (plus příplatek 200 - 300 Kčs) jen výchovný poradce.

Řešení, které navrhuje JČMF, by zajištilo dalšího devastaci školních přírodovědných kabinetů, ztrátám materiálních hodnot a navíc by pozitivně ovlivnilo úroveň vyučování přírodovědných předmětů.

Fyzikální pedagogická sekce JČMF

ÚPRAVY OBNOV MATEMATIKY NA ZŠ OD 1.9.1991

(Pavel Müller, předseda předmětové komise)

V dubnu t.r. se sešly předmětové komise základní školy, aby projednaly úpravy obsahu učiva jednotlivých předmětů, které vstoupí v platnost k 1.9.1991 spolu s upraveným učebním plánem ZŠ. Komise matematiky projednala úpravy učebních osnov 1. a 2. stupně. Komise má 18 členů, z toho v ní pracuje 6 učitelů 1. stupně, 7 učitelů 2. stupně a 5 pracovníků vysokých škol zabývajících se učitelstvím, vzděláváním a zástupců JČMF. Předsedou komise je pan Pavel Müller ze školského úřadu Kladno.

Na 1. stupni ZŠ došlo k této redukci: zcela byl vypuštěn množinový aparát a zásadně bylo upraveno učivo geometrie. Ve 2. ročníku se důraz klade na ovládnutí sčítání a odčítání v oboru do sta, ve 3. ročníku na docvičování násobilky a na ovládnutí sčítání v oboru do 1000 a nácvik písemných algoritmů sčítání a odčítání. Ve 4. ročníku se rozšiřuje číselný obor do milionu a přes milion. Žáci si docvičí písemné sčítání a odčítání a ovládnou algoritmus písemného násobení a dělení jednociferným dělitelem. V geometrii se klade důraz na činnost žáků - rýsování, modelování a měření. Žáci ovládnou čtení měly a jednotku měly, seznámí se s obsahem vzorců. Vypuštěno bylo učivo o dluh. Vyučující mohou postupovat ve výuce buď podle dosavadních učebnic nebo podle alternativních učebnic, jejichž upravená verze (bez množinového aparátu) vychází současně pro 1. a 2. ročník v této době.

Na 2. stupni ZŠ byl vypuštěn tématický celek Lineární nerovnice a jejich řešení, zjednodušeny byly tématické celky Konstrukční úlohy a funkce. Ze 7. ročníku do 8. ročníku byly přefazeny slovní úlohy o pohybu. Z učiva rýsování byl ponechán pouze v 3. ročníku tématický celek Základní pravidla rýsování. Ostatní tématické celky týkající se učiva rýsování byly vypuštěny a zařazeny do nově vytvořeného volitelného předmětu rýsování a zvlády technického kreslení.

Současně byla upravena učební osnova 9. ročníku, která zůstává nadále ročníkem, kterým neprochází celá žakovská populace. Do učebních osnov tohoto ročníku byl zařazen tématický celek Vybrané výpočty z finanční matematiky.

Metodické pokyny k učebním osnovám 2. stupně nabízejí možnost vyučovat buď jednotlivé tématické celky nebo pravidelně střídát vyučovací hodiny aritmetiky a geometrie podle volby vyučujícího.